

31989L0108

L 40/34

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

1989.2.11.

A TANÁCS IRÁNYELVE

(1988. december 21.)

az emberi fogyasztásra szánt gyorsfagyasztott élelmiszerekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről

(89/108/EGK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK TANÁCSA,

tekintettel az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 100a. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

az Európai Parlamenttel együttműködve ⁽¹⁾,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽²⁾,

mivel az emberi fogyasztásra szánt gyorsfagyasztott élelmiszerek (a továbbiakban: gyorsfagyasztott élelmiszerek) gyártása és kereskedelme vélhetően egyre nagyobb jelentőséggel bír a Közösségben;

mivel a gyorsfagyasztott élelmiszerekre vonatkozó nemzeti jogszabályok közötti különbségek az áruk szabad mozgását akadályozzák; mivel ezek egyenlőtlen versenyfeltételeket teremthetnek, ezáltal pedig közvetlen hatást fejtenek ki a közös piac létrehozására és működésére;

mivel ezért ezeket a jogszabályokat közelíteni kell;

mivel ennek érdekében a közösségi szabályokat a lehető legszélesebb körben kell alkalmazni, kiterjesztve azokat az emberi fogyasztásra szánt valamennyi gyorsfagyasztott élelmiszere, ideértve nemcsak a további feldolgozás nélkül a végső fogyasztónak, valamint az éttermeknek, kórházaknak, üzemi étkezdéknek és egyéb hasonló közétkeztetési egységnek szánt termékeket, hanem a további feldolgozást vagy elkészítést igénylő termékeket is;

mivel azonban ezeket a szabályokat nem szükséges alkalmazni a nem gyorsfagyasztott termékekkel eladásra szánt termékekre;

mivel mindenképpen helyénvaló megfogalmazni azokat az általános elveket, amelyeknek minden gyorsfagyasztott élelmiszerek meg kell felelnie;

mivel egy későbbi időpontban az általános elveken túl szükség esetén – az egyes kategóriákra vonatkozó eljárással összhangban – a gyorsfagyasztott élelmiszerek bizonyos kategóriáira vonatkozó különleges rendelkezések bevezetésére is sor kerülhet;

mivel a gyorsfagyasztás célja a hirtelen fagyasztás folyamatával az élelmiszerek alapvető tulajdonságainak megőrzése; mivel a

termék minden egyes pontján el kell érni a -18 °C -os vagy ennél alacsonyabb hőmérsékletet;

mivel -18 °C hőmérsékletnél megszűnik az összes olyan mikrobiológiai tevékenység, amelyről feltételezhető, hogy kedvezőtlen hatással lehet egy élelmiszer minőségére; mivel ezért a gyorsfagyasztott termékek tárolása és forgalomba hozatala során, a termék végső fogyasztónak történő eladása előtt – bizonyos, műszaki értelemben elkerülhetetlen túréshatárok függvényében – legalább ezt a hőmérsékletet fenn kell tartani;

mivel műszaki okok miatt bizonyos hőmérsékletemelkedés elkerülhetetlen, ezért az tolerálható, feltéve, hogy a megemelkedett hőmérséklet nincs káros hatással a termékek minőségére, amelyet – a készletek megfelelő mértékű mozgásának figyelembe vétele mellett – szakszerű tárolási és forgalomba hozatali módszerek alkalmazásával kell fenntartani;

mivel a napjainkban a gyorsfagyasztott élelmiszerek helyi forgalomba hozatalához alkalmazott bizonyos műszaki berendezések teljesítménye nem alkalmas arra, hogy az ebben az irányelvben előírt hőmérséklet határ minden körülmények között fenntartható legyen, ezért rendelkezni kell egy olyan átmeneti rendszerről, amely lehetővé teszi a meglévő anyag normál élettartama alatti felhasználhatóságát;

mivel ennek az irányelvnek csak a gyorsfagyasztás folyamatában felhasználandó berendezésekre, valamint a tárolás, kezelés, szállítás és forgalomba hozatal céljára használt eszközökben és létesítményekben fenntartandó hőmérsékletre vonatkozó célkitűzéseket kell meghatározni;

mivel a tagállamok kötelessége, hogy hatósági ellenőrzésekkel gondoskodjanak arról, hogy a használt berendezések alkalmasak legyenek ezen célkitűzések teljesítésére;

mivel az ilyen ellenőrzések feleslegessé teszik a kereskedelmi célokat szolgáló, hivatalos hitelesítési eljárást;

mivel célszerű rendelkezni a gyorsfagyasztott élelmiszerekkel közvetlen érintkezésbe kerülő kriogén folyadékok felhasználásának lehetőségéről; mivel ezért ezeknek a folyadékoknak elég közömbösnek kell lenniük ahhoz, hogy az élelmiszerekbe ne kerülhessen olyan mennyiségű idegen anyag, amely veszélyt jelent az ember egészségére, elfogadhatatlan változásokat indít el az élelmiszerek összetételében, vagy pedig az élelmiszerek érzékszervekkel meghatározható tulajdonságait befolyásolja;

⁽¹⁾ HL C 175., 1985.7.15., 296. o., és HL C 12., 1989.1.16.

⁽²⁾ HL C 104., 1985.4.25., 17. o.

mivel ennek a célkitűzésnek a megvalósítása érdekében el kell készíteni ezeknek az anyagoknak a jegyzékét, valamint meg kell fogalmazni az anyagok tisztasági követelményeit és felhasználásuk feltételeit;

mivel a végső fogyasztónak, valamint az éttermeknek, kórházaknak, üzemi étkezdéknek és hasonló közétkeztetési egységeknek szánt gyorsfagyasztott élelmiszerek a címkézés tekintetében a legutóbb a 86/197/EGK irányelvvel⁽¹⁾ módosított, a végső fogyasztók részére értékesítendő élelmiszerek címkézésére, kiszérelésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1978. december 18-i 79/112/EGK tanácsi irányelv⁽²⁾ hatálya alá tartoznak; mivel ennek az irányelvnek csak a gyorsfagyasztott élelmiszerekre vonatkozó előírásokat kell meghatározni;

mivel a kereskedelem megkönnyítése érdekében szabályokat kell elfogadni a nem a végső fogyasztónak, illetve éttermeknek, kórházaknak, üzemi étkezdéknek és egyéb hasonló közétkeztetési egységeknek szánt gyorsfagyasztott élelmiszerek címkézéséről is;

mivel az eljárás egyszerűsítése és felgyorsítása érdekében a Bizottságot kell megbízni technikai jellegű végrehajtási intézkedések elfogadásával;

mivel minden olyan esetben, amikor a Tanács az élelmiszerekre vonatkozó szabályok végrehajtására hatalmazza fel a Bizottságot, ki kell dolgozni egy olyan eljárást, amely biztosítja a tagállamok és a Bizottság közötti szoros együttműködést a 69/414/EGK határozattal⁽³⁾ létrehozott Élelmiszerügyi Állandó Bizottságon belül,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

(1) Ezt az irányelvet az emberi fogyasztásra szánt gyorsfagyasztott élelmiszerekre (a továbbiakban: „gyorsfagyasztott élelmiszerek”) kell alkalmazni.

(2) Ennek az irányelvnek az alkalmazásában a „gyorsfagyasztott élelmiszerek” olyan élelmiszerek,

– amelyeket a „gyorsfagyasztás” néven ismert olyan fagyasztási eljárásnak vetnek alá, amely által azok jellegüktől függően a lehető leggyorsabban túllépik a maximális kristályosodás hőmérséklet-tartományát, és az eljárás következményeként hőmérsékletük (a termikus kiegyenlítődést követően) a termék minden pontján -18 °C vagy ennél alacsonyabb lesz, valamint

– amelyek oly módon kerülnek kereskedelmi forgalomba, hogy megjelölik a termék ilyen jellegét.

Ezen irányelv alkalmazásában a jégkrém és az étkezési jég nem tekintendő gyorsfagyasztott élelmiszereknek.

(3) Ennek az irányelvnek az alkalmazása nem érinti a Közösség alábbiakra vonatkozó rendelkezéseit:

- a) mezőgazdaság és halászat piacának közös szervezése;
- b) állategészségügy.

2. cikk

A 8. és 9. cikkben előírt megnevezésekkel csak az 1. cikk (2) bekezdésben meghatározott termékek kerülhetnek forgalomba.

3. cikk

(1) A gyorsfagyasztott termékek gyártásához használt nyersanyagoknak kifogástalannak, valódinak, a kereskedelemben elfogadott minőségűnek kell lenni, frissességük feleljen meg a megkívánt mértéknek.

(2) A kémiai, biokémiai és mikrobiológiai változások minimumra csökkentése érdekében a termékek előkészítését és gyorsfagyasztását haladéktalanul és a megfelelő műszaki berendezésekkel kell elvégezni.

4. cikk

Kizárólag az alábbi kriogén közegek kerülhetnek a gyorsfagyasztott élelmiszerekkel közvetlen érintkezésbe:

- levegő,
- nitrogén,
- szén-dioxid.

Az első bekezdéstől eltérve a tagállamok 1992. december 31-ig megtarthatják azokat a nemzeti jogszabályait, amelyek a diklór-difluor-metán (R 12) kriogén fagyasztáshoz történő használatát engedélyezik.

E kriogén közegekre vonatkozó tisztasági kritériumokat szükség esetén a 12. cikkben meghatározott eljárással összhangban kell meghatározni.

5. cikk

(1) A gyorsfagyasztott élelmiszerek hőmérséklete legyen stabil és a termék minden pontján legyen -18 °C vagy ennél alacsonyabb, a szállítás során esetleg bekövetkező rövid ingadozások alkalmával ennél legfeljebb 3 °C -kal lehet magasabb.

⁽¹⁾ HL L 144., 1986.5.29., 38. o.

⁽²⁾ HL L 33., 1979.2.8., 1. o.

⁽³⁾ HL L 291., 1969.11.19., 9. o.

(2) Ugyanakkor a termékek helyi forgalmazása és kiskereskedelmi hűtőpultokban történő bemutatása során a megfelelő tárolási és forgalmazási gyakorlattal összhangban engedélyezett hőmérsékleti eltérésre az alábbi feltételek vonatkoznak:

- a) ez az eltérés nem lehet nagyobb 3 °C-nál;
- b) a kiskereskedelmi hűtőpultokban az eltérés elérheti a 6 °C-ot, amennyiben a tagállam erre vonatkozó döntést hoz. Ebben az esetben a tagállamot a készletek vagy a termékek kiskereskedelmi forgalmának ismeretében választják meg a hőmérsékletet. A tagállamok tájékoztatják a Bizottságot a meghozott intézkedésekről és azok okairól.

A Bizottság a műszaki fejlesztések fényében megvizsgálja az előző pontokban előírt eltérések tűréshatárát, és szükség esetén 1993. január 1-jéig javaslatot terjeszt a Tanács elé.

(3) Ennek az irányelvnek a kihirdetésétől számított nyolc éven keresztül a tagállamok a helyi forgalmazás során engedélyezhetik a legfeljebb 6 °C-nak megfelelő eltérést.

6. cikk

(1) A tagállamok:

- a) gondoskodnak arról, hogy a gyorsfagyasztáshoz, tároláshoz, szállításhoz és helyi forgalmazáshoz használt berendezések, valamint a kiskereskedelmi hűtőpultok az ebben az irányelvben megfogalmazott követelményeknek megfeleljenek;
- b) elvégzik a gyorsfagyasztott élelmiszerek hőmérsékletének szűrőpróbaszerű hivatalos ellenőrzéseit.

(2) A tagállamoknak nem kell előírniuk, hogy hivatalos tanúsítvánnyal igazolják az 1. bekezdés rendelkezéseinek előzetes, illetve a gyorsfagyasztott élelmiszerek forgalmazása során azok teljesülését.

7. cikk

A végső fogyasztónak szánt gyorsfagyasztott élelmiszereket a gyártónak vagy egy csomagolónak olyan alkalmas előcsomagolásba kell csomagolnia, amely megvédi az élelmiszereket a mikrobiológiai és egyéb külső szennyezéstől, valamint a kiszáradástól.

8. cikk

(1) A 79/112/EGK irányelvet az ezen irányelv hatálya alá tartozó és további feldolgozás nélkül a végső felhasználónak, valamint éttermeknek, kórházaknak, üzemi étkezdéknek és egyéb hasonló közétkeztetési egységeknek szánt termékekre kell az alábbi feltételekkel alkalmazni:

- a) a termék kereskedelmi nevét ki kell egészíteni az alábbi egy vagy több kifejezéssel:

dánul: „dybfrossen”,

németül: „tiefgefroren” vagy „Tiefkühlkost” vagy „tiefgekühlt” vagy „gefrostet”,

spanyolul: „ultracongelado” vagy „congelado rapidamente”,

görögül: „βαθειας κατάψυξης” vagy „ταχειας κατάψυξης” vagy „υπερ-κατεψυγμένα”,

angolul: „quick-frozen”,

franciául: „surgelé”,

olaszul: „surgelato”,

hollandul: „diepvries”,

portugálul: „ultracongelado”;

- b) a minimális eltarthatóság időtartama mellett fel kell tüntetni, hogy mennyi ideig tárolhatja a vevő a gyorsfagyasztott termékeket, illetve a tárolási hőmérsékletet és/vagy a megfelelő tárolásra alkalmas berendezés típusát;

- c) a gyorsfagyasztott élelmiszerek címkéjének utalást kell tartalmaznia, amelyből azonosítani lehet a tételt;

- d) minden gyorsfagyasztott termék címkéjén fel kell tüntetni a „felengedés után újrafagyasztani tilos” feliratot.

9. cikk

(1) Az 1. cikk (2) bekezdésében meghatározott, nem a végső fogyasztónak, illetve éttermeknek, kórházaknak, üzemi étkezdéknek vagy egyéb közétkeztetési egységeknek eladásra szánt termékek címkéjén csak az alábbi kötelező adatokat kell feltüntetni:

- a) az ezen irányelv 8. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban kiegészített kereskedelmi megnevezés;

- b) a tömegegységben kifejezetten nettó mennyiség;

- c) a tétel azonosítására alkalmas utalás;

- d) a gyártó, a csomagoló vagy a Közösség területén működő forgalmazó neve és címe.

(2) Az (1) bekezdésben előírt adatokat fel kell tüntetni a csomagoláson, a tárolóeszközön vagy a külső csomagoláson, vagy pedig egy azokra rögzített címkén.

(3) Ez a cikk nem érinti a Közösség ennél részletesebb vagy átfogóbb jellegű metrológiai rendelkezéseit.

10. cikk

A tagállamok a gyártás jellegére, illetve árujuk kiszerezésére vagy címkézésére vonatkozóan nem tilthatják meg, illetve nem korlátozhatják az 1. cikk (2) bekezdésében meghatározott, valamint az ezen irányelv rendelkezéseinek és az ezen irányelv végrehajtására tett intézkedéseknek megfelelő termékek forgalmazását.

11. cikk

A gyorsfagyasztott élelmiszerekre vonatkozó mintavételi eljárásokra, hőmérsékletük ellenőrzésére, illetve a szállítóeszközök, raktárak és tárolók hőmérsékletének ellenőrzésére vonatkozó eljárásokat az ennek az irányelvnek a kihirdetését követő 24 hónapos időszak lejártáig a 12. cikkben meghatározott eljárással összhangban kell meghatározni.

12. cikk

(1) Amennyiben az ebben a cikkben meghatározott eljárást kell követni, akkor az elnök saját kezdeményezésére vagy valamelyik tagállam képviselőjének kérésére az Élelmiszerügyi Állandó Bizottság (továbbiakban: a „bizottság”) elé terjeszti az ügyet.

(2) A Bizottság képviselője a bizottság elé terjeszti a meghozandó intézkedések tervezetét. A bizottság az elnöke által az ügy sürgősségétől függően meghatározott határidőn belül véleményt nyilvánít. A döntést a Szerződés 148. cikkének (2) bekezdésében meghatározott minősített többséggel kell meghozni. Az elnök nem szavaz.

(3) a) A Bizottság elfogadja a javasolt intézkedéseket, amennyiben azok a bizottság véleményével összhangban vannak;

b) amennyiben a javasolt intézkedések nincsenek összhangban a bizottság véleményével, vagy ha vélemény-nyilvánításra nem került sor, a Bizottság haladéktalanul benyújtja a Tanácsnak a meghozandó intézkedésekről szóló javaslatot. A Tanács minősített többséggel jár el;

c) ha a Tanács az ügynek a Tanácshoz történt beterjesztése időpontját követő három hónap elteltével semmilyen

intézkedést nem fogadott el, akkor a Bizottság a javasolt intézkedéseket elfogadja.

13. cikk

(1) A tagállamok meghozzák azokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot. Az elfogadott intézkedéseknek:

– az irányelv kihirdetését követő 18 hónap elteltével⁽¹⁾ engedélyezniük kell az ezen irányelvnek megfelelő termékek kereskedelmét,

– az irányelv kihirdetését követő 24 hónap elteltével be kell tiltaniuk az ezen irányelvnek meg nem felelő termékek kereskedelmét.

(2) A kiskereskedelmi hűtőpultokkal kapcsolatban a tagállamok az ezen irányelv kihirdetését követően nyolc éven keresztül megtarthatják az ezen irányelvnek a hatálybalépésekor érvényes jogszabályokat.

Ebben az esetben a tagállamok tájékoztatják a Bizottságot, és közlik döntésük okait.

14. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben 1988. december 21-én.

a Tanács részéről

az elnök

V. PAPANDEOU

⁽¹⁾ Erről az irányelvről 1989. január 10-én értesítették a tagállamokat.